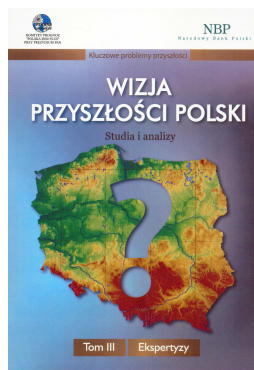

NAJNOWSZE PUBLIKACJE KOMITETU

WIZJA PRZYSZŁOŚCI POLSKI. STUDIA I ANALIZY

TOM III EKSPERTYZY

Redakcja: Bogdan Galwas, Leszek Kuźnicki

wyd. Komitet Prognoz „Polska 2000 Plus”, Polska Akademia Nauk Warszawa 2012 r.

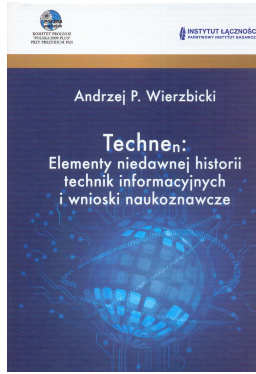
ISBN 978-83-61236-10-8

ss. 300

Publikacja ta stanowi odpowiedź grona naukowców na zaproszenie Komitetu Prognoz do wzięcia udziału w Projekcie Polska 2050.

Mimo różnorodności i bogactwa materiału, a także często odmienności podejścia do analizowanego problemu, większość Autorów zgadza się z tezą o niezbędności „minimalizowania do roku 2050 dystansu cywilizacyjnego Polski w stosunku do rozwiniętych państw Unii Europejskiej”.

Analiza faktograficzna i prognostyczna zawarta w publikacji wskazuje na liczne zagrożenia realizacji takiej wizji, zwłaszcza w jej aspekcie cywilizacyjnym. Odkrywa się bowiem długą listę problemów budzących najwyższe zaniepokojenie, dotyczących pogarszającej się pozycji Polski w wielu wskaźnikach rozwoju cywilizacyjnego. Liczne teksty identyfikują takie zagrożenia, a co gorsza, wskazują na mechanizmy prowadzące do ich zwiększenia się w przyszłości. Swojego rodzaju niespodzianką jest, że najmniej takich zagrożeń związanych jest z prognozami stanu środowiska przyrodniczego, stosunkowo optymistycznie można także patrzeć na perspektywę klasycznego rozwoju ekonomicznego, pod warunkiem, że najbardziej rozwinięte kraje Unii Europejskiej nie zmienią swoich strategii dotyczących wyzwań związanych z gospodarką opartą na wiedzy. Najwięcej zagrożeń wynika z bezwładu strategicznego związanego z rozwarstwieniem społeczeństwa oraz prognozami rozwoju nauki i edukacji oraz hamulców wynikających z systemu kulturowego.

**TECHNE_N: ELEMENTY NIEDAWNEJ HISTORII
TECHNIK INFORMACYJNYCH I WNIOSKI
NAUKOZNAWCZE, - Andrzej P. Wierzbicki,**

wyd. Komitet Prognoz „Polska 2000 Plus” Polska Akademia Nauk oraz Instytut Łączności –Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2011

ISBN 978-83-61236-30-5, ss. 412

Książka ta wyraża przekonanie, że *sztuka tworzenia narzędzi* – grecka *techne* – zmienia swój charakter wraz ze zmianą epok cywilizacyjnych oraz współokreśla

takie zmiany. Nie oznacza to, że narzędzia typowe dla danej epoki ją determinują; ale zmieniają one nasz sposób postrzegania i interpretacji świata. Epok takich w rozwoju ludzkiej cywilizacji mogło być wiele (znacznie więcej niż *trzy fale* cywilizacji rolniczej, przemysłowej i informacyjnej). Stąd główny tytuł książki *Techne_n*, gdzie *n* oznacza kolejną epokę cywilizacyjną.

W ciągu ostatnich pięćdziesięciu lat nastąpił rozpad starej *episteme* (sposobu tworzenia i interpretacji wiedzy i związanej z nim perspektywy poznawczej) epoki modernizmu, czyli episteme epoki cywilizacji przemysłowej. Inaczej rozumieją dzisiaj świat przedstawiciele trzech odmiennych kręgów kulturowych: nauk ścisłych i przyrodniczych, nauk społecznych i humanistycznych (zwłaszcza ich część hołdująca postmodernizmowi), nauk technicznych. Obserwujemy zatem nie *dwie odmienne kultury*, ale *trzy odmienne episteme*.

Książka składa się z trzech części: pierwsza to podstawowe spostrzeżenia naukowe, druga to wybrane elementy historii technik informacyjnych, trzecia to dalsze wnioski naukowe i ogólne. Książka napisana jest z perspektywy poznawczej techniki, z pełną świadomością – oraz dyskusją – jej różnic od perspektyw nauk ścisłych czy nauk humanistycznych i społecznych. Tezą główną książki jest, że rewolucja informacyjna doprowadzi zapewne do ukształtowania się nowej episteme.

Książka zawiera też dyskusję wielu dalszych kwestii związanych z tymi problemami, jak *czym jest technika właściwa; czym jest intuicja z perspektywy technicznej i naturalizmu ewolucyjnego; skąd biorą się i jak wielkie są opóźnienia* pomiędzy przełomowym wynalazkiem a jego szerokim zastosowaniem społecznym; *na czym polega błąd logiczny* – powoływanie się na pozorne paradoksy – *tradycji filozofii sceptycznej; jakie są racjonalne podstawy i przykłady emergencji, wyłaniania się porządku z chaosu, czy rozwój cywilizacyjny oparty na dodatnich sprzężeniach zwrotnych* pomiędzy nauką, techniką, a rynkiem *prowadzi nieuchronnie do samozagłady*, itp.

